

تعداد واحد: ۱ واحد اختیاری	نام درس: آناتومی سطحی
مدت زمان ارائه درس: ترم چهار و پنجم هر ورودی	مقطع: علوم پایه
پیش نیاز: آناتومی کلیه دروس دستگاهی	
زمان اجراء: در طول ترم ۴ و ۵	مسئول برنامه: گروه علوم تشریحی

آموزش آناتومی جهت دانشجویان گروه پزشکی براساس تشریح جسد، مدل ها و موزه ها می باشد. از آنجایی که تمام معاینات و درمان های پزشکان بر روی افراد زنده صورت می پذیرد نه بر روی جسد و مدل لازم است که جهت یادگیری دقیقتر ساختمان یک عضو، آن را طوری که در بدن فرد زنده به طور طبیعی وجود دارد و کار می کند مطالعه کنند. لذا در این درس دانشجو بطور عملی و به کمک نشانه های استخوانی و بافت نرم می تواند ساختمانها را بر روی بدن رسم و لمس نماید. این درس برای مقطع بالینی بسیار مهم و کاربردی می باشد

هدف کلی:

آشنایی دانشجو با آناتومی سطحی تنه، سر، گردن و اندامها

اهداف میانی:

➤ **آناتومی سطحی تنه**

اهداف اختصاصی:

از دانشجو انتظار می رود در پایان دوره بتواند:

- موقعیت نشانه های استخوانی تنه را تعیین نماید
- موقعیت عضلات شکم را تشخیص و آنها را تست نماید
- خطوط فرضی ناحیه شکم را رسم و شکم را به نواحی مختلف تقسیم نماید
- موقعیت کانال اینگوینال را تعیین نماید
- موقعیت قلب، دریچه ها، صدای دریچه ها را بر روی سطح بدن پیدا نموده و محل ماساژ قلبی، گوش کردن به صدای قلبی را پیدا نماید
- موقعیت ریه و پلورا و سمع لوبهای ریه ها را تعیین نماید
- موقعیت کبد و مجاری صفراوی را بر روی سطح بدن مشخص نماید
- موقعیت معده را بر روی سطح بدن تعیین نماید
- موقعیت بخشهای مختلف روده ها و مزانتر را بر روی سح بدن تعیین نماید
- موقعیت پانکراس را بر روی سطح بدن تعیین نماید
- موقعیت کلیه و حالب را بر روی سطح بدن تعیین نماید
- عروق تنه (آئورت و IVC) را بر روی بدن رسم و تعیین موقعیت نماید

- موقعیت تخمدان در خانمها را بر روی سطح بدن مشخص نماید
- موقعیت مثانه بر روس سطح بدن را مشخص نماید
- دردهای راجعه بر روی سطح تنه مربوط به هر عضو را مشخص نماید

اهداف میانی:

➤ آناتومی سطحی گردن

اهداف اختصاصی:

از دانشجو انتظار می رود در پایان دوره بتواند:

- موقعیت زوائد خاری و عرضی مهره ها گردن را بر روی سطح بدن تشخیص دهد
- موقعیت استخوان هیوئید و غضروفهای حنجره را مشخص نماید
- عضلات گردن را معاینه و تست نماید
- شریانهای کاروتید و شاخه هایشان و محل نبض آنها را بر روی سطح بدن مشخص نماید
- وریدهای زوگولار خارجی و داخلی را بر روی سطح بدن مشخص و رسم نماید
- شاخه های سطحی شبکه گردنی و محل بلوک آنها را بر روی سطح بدن مشخص نماید
- شبکه بازویی و محل بلوک آنها را بر روی سطح بدن رسم نماید
- اعصاب مغزی ۱۰،۱۱،۱۲ را رسم و تست حسی و حرکتی آنها را انجام دهد
- موقعیت غده تیروئید را بر روی سطح بدن مشخص نماید
- گره های لنفاوی سر و گردن را تعیین موقعیت نماید

اهداف میانی:

➤ آناتومی سطحی سر

اهداف اختصاصی:

از دانشجو انتظار می رود در پایان دوره بتواند:

- موقعیت نشانه های استخوانی جمجمه را تشخیص داده و لمس نماید
- عضلات صورت را تست نماید
- شریانهای صورت را رسم و محل نبض آنها پیدا نماید
- شاخه های عصب هفتم را رسم و تست حرکتی آنها را انجام دهد
- شاخه های عصب پنجم را رسم و تست حسی آنها را انجام دهد
- موقعیت غدد پاروتید و ساب مندیبولار را بر روی سطح بدن مشخص نماید
- شیارها و جیروسهای مغز را بر روی سر رسم نماید

- موقعیت نواحی حسی و حرکتی و شنوایی مغز بر روی سطح بدن را مشخص نماید
- موقعیت سینوسهای وریدی مغز بر روی سطح سر را تعیین نماید
- موقعیت چشم و گوش و بینی را مشخص نماید

اهداف میانی:

➤ آناتومی سطحی اندام بالایی

اهداف اختصاصی:

از دانشجو انتظار می رود در پایان دوره بتواند:

- موقعیت نشانه های استخوانی استخوانهای اندام بالایی را تعیین، لمس و مشاهده نماید
- موقعیت مفاصل اندام بالایی و محل تزریق را تشخیص دهد
- موقعیت عضلات اندام بالایی را تعیین و تست آنها را انجام دهد
- مسیر شریانها را رسم و محل نبض آنها را پیدا نماید
- مسیر وریدها را روی بدن رسم و محل تزریق آنها را پیدا نماید
- مسیر شاخه های شبکه بازویی بر روی سطح بدن را رسم و تست حسی و حرکتی و موقعیت بلوک آنها را مشخص نماید
- موقعیت درماتومها و دردهای راجعه به اندام بالایی را تشخیص دهد
- موقعیت گره های لنفاوی اندام بالایی را تشخیص دهد
- فضاهای اندام بالایی را مشخص نماید

اهداف میانی:

➤ آناتومی سطحی اندام پایینی

اهداف اختصاصی

از دانشجو انتظار می رود در پایان دوره بتواند:

- موقعیت نشانه های استخوانی اندام پایینی را تعیین و آنها را لمس نماید
- مفاصل اندام پایینی و محل تزریق آنها را مشخص نماید
- موقعیت عضلات اندام پایینی را تعیین و آنها را تست نماید
- مسیر شریانهای اندام پایینی را رسم و محل نبض آنها را پیدا نماید
- مسیر وریدهای اندام پایینی را رسم و محل تزریقات درون آن را پیدا نماید
- مسیر شاخه های شبکه لومبوساکرال را رسم و تست حسی و حرکتی و موقعیت بلوک آنها را مشخص نماید
- موقعیت درماتومها و درد راجعه اندام پایینی را تشخیص دهد
- موقعیت گره های لنفاوی در اندام پایینی را تشخیص دهد

- موقعیت فضاهای اندام پایینی را تشخیص دهد

روش آموزش

آموزش عملی آناتومی سطحی بر روی فرد زنده در گروههای کوچک در پنج کارگاه چهار ساعته- سه کارگاه در ترم چهار و دو کارگاه در ترم پنج ارائه می شود.

شرایط اجراء

امکانات آموزشی بخش

- تخت معاینه
- وسایل و تسهیلات کمک آموزشی (کامپیوتر، ویدیوپروژکتور، CD)
- مداد رنگی و گوشی

آموزش دهندگان

- اعضاء هیئت علمی بخش آناتومی

منابع درسی

جزوه آناتومی سطحی دکتر نام اور

ارزشیابی

ارزشیابی تئوری:

- در این زمینه دانشجویان موارد خواسته شده را بر روی بدن نشان میدهد.

نحوه محاسبه نمره کل

- آزمون شفاهی ۸۰٪ کل نمره
- فعالیت کلاسی ۲۰٪ کل نمره

برنامه آناتومی سطحی دانشجویان پزشکی نیمسال اول ۹۵-۹۶

- کارگاه اول آناتومی سطحی تنه سه ساعت
- کارگاه دوم آناتومی سطحی تنه سه ساعت
- کارگاه سوم آناتومی سطحی گردن سه ساعت
- کارگاه چهارم آناتومی سطحی سر سه ساعت
- ❖ کارگاه پنجم آناتومی سطحی اندام بالایی سه ساعت
- ❖ کارگاه ششم آناتومی سطحی اندام پایینی سه ساعت

محل تشکیل کلاس :

ساعت تشکیل کلاس :

امتحان پایان ترم :

تنظیم کننده : دکتر وجدانی